

Bonaire Economic Forum 2009, Kralendijk, 20 april 2009

Cultuur in economisch perspectief

Danilo Christiaan (Cultuurpark Mangazina di Rei)

Economische ontwikkeling die niet geworteld is in de cultuur, kan nooit tot een duurzame ontwikkeling leiden. In brede zin is cultuur alles wat door de samenleving wordt voortgebracht. Pacheco Domacasse, een bekende culturele ondernemer uit Bonaire en woonachtig op Curacao, ziet cultuur als de 'way of life' van een persoon of een gemeenschap. Cultuur is de factor die mensen met elkaar verbindt en de ontwikkeling van het individu mogelijk maakt. Cultuur bepaalt tevens hoe mensen zich verhouden tot de natuur en hun omgeving. Iedere samenlevingsvorm heeft zijn eigen geschiedenis, wezenskenmerken en opdracht. Vanuit de genoemde thema's kunt u ontdekken wat de zinvolle richting kan zijn voor een persoon, een gezin, een bedrijf of een samenleving. Het fundament onder elke ontwikkeling is de cultuur.

Op welke manieren kan cultuur een bijdrage leveren aan de economische ontwikkeling van Bonaire?

Een dynamisch cultuur klimaat van hoge kwaliteit vergroot de aantrekkelijkheid van Bonaire, om in te verblijven, om in te werken, om in te ondernemen. Een behoorlijk cultureel voorzieningsniveau draagt ook bij aan de aantrekkelijkheid van Bonaire voor toeristen. Cultuur brengt leven op straat en zorgt voor dynamiek. Er is ook behoefte aan schoonheid en ontspanning. Musea, theaters, historische bouwwerken en podiumkunsten spelen daarbij een grote rol.

De culturele sector is een bron van werkgelegenheid, zowel in de vorm van loondienst als door gesubsidieerde arbeid en vrijwilligerswerk. Cultuur kan verder van invloed zijn op het vestigingsklimaat voor bedrijven en hoogwaardige voorzieningen zoals goede restaurants en winkels. De bevolking profiteert indirect van het culturele klimaat door toename van de werkgelegenheid in de horeca, detailhandel en dienstverlening.

Ook kan er werkgelegenheid ontstaan met een hoge toegevoegde waarde, zoals gespecialiseerde restauratie- en bouwtechnieken en universitair onderzoek, ontwikkeling en toepassing van nieuwe technologieën. Op die manier draagt cultuur actief bij aan de lokale economische groei.

Duurzame ontwikkeling richt zich in haar streven naar harmonie tussen menselijke activiteit en het spaarzaam omspringen met beperkte bronnen per definitie op de lange termijn. Ook de erfgoedzorg is op de lange termijn gericht in haar streven naar het doorgeven van waardevol erfgoed aan de komende generaties. Oude panden kunnen

een nieuwe functie krijgen als broedplaatsen en expositieruimten. Denk hierbij aan Kas di Arte en Mangazina di Rei.

Cultuur kan richting en inhoud geven aan wijken en buurten met het verleden als inspiratiebron. Het behoud en restauratie van het erfgoed kan zichtbare en positieve effecten teweeg brengen in wijken en de sociale cohesie en de culturele identiteit versterken. Mensen moeten op jonge leeftijd, binnen school en daarbuiten, kennis maken met, en betrokken raken bij cultuur. Er moet gebruik gemaakt kunnen worden van een breed cultureel aanbod waarin ze worden uitgedaagd om hun talent maximaal te ontwikkelen. Uitgangspunt dient te zijn dat er een breed en volledig arsenaal aan voorzieningen en groeimogelijkheden aanwezig is dat mensen helpt in hun ontwikkeling, de creativiteit stimuleert en een bijdrage levert aan cultureel burgerschap.

Naar mijn mening kan de economische potentie die cultuur vertegenwoordigt nog meer benut worden. Door de verbindingen tussen het verleden en de eigen tijd zichtbaar te maken worden de kracht en eigenheid van Bonaire voor haar inwoners zichtbaar en voelbaar. Het verleden van de stad en de wijken(erfgoed,monumenten, cultuurhistorische landschappen, archeologie en archieven) kan voeding geven aan nieuwe uitingen op het terrein van bijvoorbeeld architectuur, taal, theater, film en vormgeving en draagt bij het besef van de identiteit van stad en streek.

Bonaire kent een rijke schakering aan organisaties en initiatieven die een kwalitatieve bijdrage kunnen leveren aan het aanwakken van culturele interesse. De traditionele rol van de overheid als subsidiënt van cultuur moet worden omgebogen naar die van een betrokken investeerder. Dit vereist een vernieuwde visie waarin cultuur niet als een remmende – en bovendien dure–factor wordt beschouwd , maar als een hefboom voor dynamiek en heropleving.

Adequate podia, productie-, repetitie- en expositieruimten zijn voorwaarden voor een bloeiend cultureel leven. Stimuleringsmaatregelen zijn nodig voor het vergroten van de culturele participatie. Culturele ondernemerschap moet gestimuleerd worden en het cultureel management moet verder geprofessionaliseerd worden.

Toegepast op cultuur mag het voeren van een economisch beleid niet herleid worden tot op korte termijn gerichte kosten-batenanalyses. De kwalitatieve effecten en het rendement op lange termijn zijn een algemene verbetering van het levenskader, perspectieven inzake opleiding en werkgelegenheid, verhoging van de culturele identiteit en toeristische attractiviteit en een essentiële rol in het streven naar duurzame ontwikkeling.

Dat is de kracht van cultuur.